

Голові Спеціалізованої вченої ради
Д 26.613.07 при Національній
медичній академії післядипломної
освіти мені П. Л. Шупика
академіку НАМН України,
доктору медичних наук,
професору ІО. В. Вороненку

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук, професора Піщикова Валерія Анатолійовича, на дисертаційну роботу Талалаєва Костянтина Олександровича «Медико-соціальне обґрунтування концептуальної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання», що подана на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук до спеціалізованої вченої ради Д 26.613.07 при Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика за спеціальністю 14.02.03 - соціальна медицина.

Актуальність теми. Соціально значущі інфекційні захворювання становлять чималу загрозу національній безпеці. Для них притаманні швидке поширення в популяції, епідемічний процес характеризується високим рівнем активності та підтримується соціальними факторами (міграція, девіантна поведінка, безпритульність, злидні, військові конфлікти тощо). Серед зазначеної групи інфекцій, з огляду на шляхи передачі та небезпеку, виокремлюють туберкульоз, ВІЛ-інфекцію/СНІД, інфекції, що передаються статевим шляхом (сифіліс і гонорею), вірусні гепатити В і С. Економічні, соціальні та політичні перетворення призвели до суттєвого зростання кількості хворих на соціально значущі захворювання. Як наслідок, ці захворювання потребують значних витрат на ліквідацію їхніх наслідків, масову профілактику, лікування й реабілітацію хворих, а отже, зумовлюють значне навантаження на системи охорони здоров'я, стають перешкодою на шляху розвитку економік країн.

Соціально значущі інфекційні захворювання є суттєвою загрозою для добробуту та економічного розвитку українського суспільства. За даними МОЗ

України (2018), захворюваність на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) зросла з 19,8 у 2015 р. до 21,9 у 2017 р. на 100 тис. нас., а смертність, спричинена СНІД, – з 7,1 до 7,7 на 100 тис. нас.; у 2018 р. кількість уперше зареєстрованих захворювань на туберкульоз, включно з його рецидивами, становила 62,3 на 100 тис. нас.; інтенсивний показник захворюваності на коінфекцію туберкульоз/ВІЛ підвищився протягом 2011–2017 рр. на 21,0 %.

Значущість проблеми підсилюється суттєвим зростанням захворюваності на коінфекції туберкульоз/ВІЛ, ВІЛ/інфекції, що передаються статевим шляхом, ВІЛ/гепатити В і С та розвитком резистентності збудників інфекцій.

Комплексних робіт, присвячених сучасним підходам до надання ефективної медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання в наукових джерелах бракує. Тому, дисертаційне дослідження К. О. Талалаєва, присвячене медико-соціальному обґрунтуванню концептуальної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання, є беззаперечно актуальним і своєчасним.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно плану виконання дисертацій Одеського національного медичного університету МОЗ України, є самостійною роботою автора (державний реєстраційний номер НДДКР 0120U103522; термін виконання – липень 2020 р.–грудень 2021 р.) та за своїм напрямом дослідження відповідає темі науково-дослідної роботи кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я та медичного права «Соціально-управлінський та економіко-правовий аспекти реформи системи охорони здоров'я в Україні на сучасному етапі з урахуванням засад предиктивної медицини» (державний реєстраційний номер НДР 0117U004736; термін виконання - січень 2017 р.–грудень 2021 р.).

Мета роботи – здійснити медико-соціальне обґрунтування, розробити та впровадити концептуальну функціонально-організаційну модель системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні

захворювання на регіональному рівні та надати оцінку її медичної, соціальної та економічної ефективності.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна. Тривалість періоду, що був охоплений дослідженням, становить 2006-2018 рр. Оцінка достовірності наукових результатів дисертаційного дослідження висока, підтверджується комплексним застосуванням сучасних методів дослідження до вирішення поставлених завдань та репрезентативністю отриманих результатів. Висновки ґрунтуються на достатньому обсязі фактичних даних, відображають суть проведених досліджень і відповідають поставленій меті і завданням роботи.

Дослідження проводилося відповідно до розробленої автором програми із застосуванням сучасних методів, що дозволило вирішити поставлені завдання на кожному з етапів роботи. Інформаційною базою дослідження стали джерела наукової медичної інформації (265 од., з них 114 – іноземних авторів, статистичні матеріали, розміщені в міжнародних базах The National Center for Biotechnology Information, The National Library of Medicine, Medscape, SciELO, Duke University Medical Center Library & Archives, PubMedCentral, Medline, ScienceDirect, законодавчі, нормативно-правові акти (76 од.), розташовані на офіційних сайтах вітчизняних державних служб. Обробка статистичних даних здійснювалася за допомогою методу медико-статистичного аналізу.

Первинними джерелами інформації стали нормативно-правові акти (26 од.); дані Євробюро ВООЗ, Центру громадського здоров'я МОЗ України, форм галузевої статистичної звітності (ф. №№ 8, 9, 33, 34, усього 49 од.), звітів Департаментів охорони здоров'я Одеської, Миколаївської та Херсонської обласних державних адміністрацій за 2006–2018 рр. галузеві та регіональні звіти з виконання цільових державних програм; форми галузевої статистичної звітності (ф. №№ 17, 20, 47-здоров) за 2006–2016 рр. (усього 51 од.), кошториси, розпорядчо-звітні документи регіональних органів управління та закладів охорони здоров'я (23 од.) третинної медичної допомоги.

Соціологічні дослідження здійснено на репрезентативних вибірках: за даними розрахунків, опитуванню підлягало 357 осіб. Було опитано методом анкетування 399 пацієнтів, при обробці анкет 10 примірників визнані недійсними. Загалом для аналізу використані 389 анкет, що забезпечило репрезентативність даних.

З метою проведення експертної оцінки сформована група фахівців за професійними ознаками, до складу якої входили 24 незалежних висококваліфікованих експерта.

Комплексне застосування сучасних методів наукового дослідження і достатні його обсяги дозволили автору отримати репрезентативні результати, які покладено в основу концептуальної функціонально-організаційної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що вперше в Україні *здійснено* медико-соціальне обґрунтування концептуальної функціонально-організаційної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання на регіональному рівні; *обґрунтовано* закономірності функціонально-структурних перетворень в мережі закладів охорони здоров'я, що надають третинну медичну допомогу хворим на соціально значущі інфекційні захворювання, обумовлені змінами нозологічної структури з переважанням коінфекцій і потребами хворих у якісній медичній допомозі, та механізми змін шляхом об'єднання (злиття) та оперативного переміщення ресурсів відокремлених монопрофільних високоспеціалізованих закладів охорони здоров'я до більш ефективної організаційної структури; *доповнено* наукові дані про детермінацію рівнів захворюваності, поширеності та смертності від соціально значущих інфекційних захворювань факторами ризику їх розвитку; *досліджені* тренди захворюваності, поширеності й смертності населення з причин, пов'язаних із соціально значущими інфекційними захворюваннями, в регіонах дослідження на короткострокову перспективу.

Результати дослідження знайшли своє втілення у патенті на корисну модель «Спосіб комплексної оцінки ступеня ризику інфікування збудниками соціально-небезпечних хвороб у ВІЛ-інфікованих осіб» (висновок Укрпатенту від 21.08.2020 р. № 14758/ЗУ/20).

Представлено **особистий внесок здобувача** у виконання роботи, який полягає в тому, що дисертант власноруч розробив анкети та провів соціологічне дослідження серед пацієнтів; здійснив викопіювання даних з обліково-звітних форм державної статистичної інформації. Дисертантом розроблено дизайн проекту прогнозування перебігу епідемій соціально значущих інфекційних захворювань, самостійно проведено статистичну обробку первинних даних на комп'ютері із застосуванням ліцензованої програми Excel (Microsoft®) і Statistica 13.0 for Windows (StatSoft Inc®), проведено систематизацію та наукову інтерпретацію отриманих результатів, за участі автора здійснено впровадження отриманих результатів в діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, зроблено ґрунтовні висновки.

Повнота викладення матеріалів в опублікованих працях. Матеріали дисертаційної роботи оприлюднені в 36 публікаціях, зокрема, у 25 статтях у наукових фахових виданнях, регламентованих ДАК України (з них одноосібних – 12, у закордонних виданнях – 9, у виданні наукометричної бази Scopus – 1), 11 працях апробаційного характеру (7 доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях, 4 – на національних).

В роботах, виконаних у співавторстві, внесок автора є визначальним і полягає у безпосередній участі у формуванні мети та завдань, інформаційної бази даних, обговоренні результатів та підготовці висновків.

Оцінка змісту та оформлення дисертації. Робота викладена на 352 сторінках машинописного тексту, з них обсяг основного тексту – 274 сторінки. Складається із вступу, 6 розділів власних досліджень, висновків, списку використаних джерел (265 джерел, із них кирилицею - 151, англомовних – 114), містить 54 таблиці, 51 рисунок, додатки (на 45 сторінках).

Усі розділи власних досліджень викладені в чіткій послідовності до поставлених цілей та завдань роботи.

Автором дисертації *удосконалено*: організаційні підходи до інтеграції послуг, міждисциплінарної взаємодії професіоналів та децентралізації медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання базуючись на принципі орієнтованості на пацієнта; методичні підходи до розробки та структурування державних, регіональних, місцевих соціальних програм профілактики й протидії соціально значущим інфекційним захворюванням; підходи до фінансового забезпечення соціальних програм профілактики й протидії соціально значущим інфекційним захворюванням на регіональному та місцевому рівнях управління за рахунок бюджетних фондів та коштів об'єднаних територіальних громад.

Набули *подальшого розвитку* науково-методичні підходи до медико-статистичного прогнозування перебігу епідемічного процесу (на прикладі соціально значущих інфекційних захворювань) з урахуванням причинно-наслідкового впливу факторів ризику його розвитку.

Теоретичне значення роботи полягає в суттєвому доповненні теорії соціальної медицини в частині вчення про систему охорони здоров'я населення, зокрема, організацію надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання.

Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що вони стали підґрунтям для розробки концептуальної функціонально-організаційної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання, впровадження її елементів в практику діяльності органів управління та закладів охорони здоров'я Одеської області (усього 31 заклад) та можуть бути впроваджені в системах охорони здоров'я інших регіонів України.

Результати дослідження використані:

а) *на державному рівні*: у пропозиціях до проекту Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки, затвердженої Законом України від 20 жовтня 2014 р. № 1708-VII;

б) *на регіональному рівні*: при розробці «Стратегії реформування системи надання медичної допомоги хворим на туберкульоз та ВІЛ-інфекції»,

затвердженої рішенням сесії Одеської обласної ради від 23 грудня 2016 року № 279-VI; при створенні комунального некомерційного підприємства (КНП) «Одеський обласний центр соціально значущих хвороб» Одеської обласної ради», затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 16 червня 2017 року № 429-VII;

в) на місцевому рівні: при підготовці Міської цільової програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу, гепатитам та наркоманії у місті Одесі «Прискорена відповідь Одеса» («Fast-Track Одеса») на 2018-2020 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради № 3320-VII від 06.06.2018.

Впровадження результатів дослідження здійснювалося на етапах його виконання:

- на профільних кафедрах: Одеського національного медичного університету; Івано-Франківського національного медичного університету; Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського; Харківського національного медичного університету; Запорізького державного медичного університету; Дніпропетровської медичної академії МОЗ України; Української медичної стоматологічної академії; Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця; медичного інституту Сумського державного університету; Запорізького державного медичного університету;
- в Одеському обласному шкірно-венерологічному диспансері; в Херсонському обласному центрі профілактики та боротьби зі СНІДом; в Херсонському обласному шкірно-венерологічному диспансері; в Одеському міському центрі профілактики та боротьби з ВІЛ-інфекцією/СНІДом; в Одеському обласному клінічному медичному центрі; в Одеському міському протитуберкульозному диспансері; у фтизіопульмонологічному центрі Херсонської обласної ради; у фтизіопульмонологічному медичному центрі Миколаївської обласної ради; в НДІ гігієни праці та профзахворювань Харківського національного медичного університету (всього 26 актів впровадження).

У вступі автор розкриває актуальність теми дослідження та демонструє зв'язок із науковими програмами, темами, планами. Дисертантом визначено мету, об'єкт і предмет, базу, методи наукового дослідження; представлено наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи; приведено інформацію про основні досягнуті результати та їхнє впровадження, особистий внесок автора у виконання роботи; представлено дані про проведену апробацію результатів та перелічені публікації, в яких висвітлені результати дослідження, обсяг і структуру дисертації.

Перший розділ *«Соціально значущі інфекційні захворювання як медико-соціальна та економічна проблема (аналітичний огляд наукової літератури)»* автор присвячує обговоренню результатів аналітичного огляду наукової літератури за тематикою дослідження. Дисертантом наведена загальна характеристика соціально значущих інфекційних захворювань, вивчено їхній вплив на здоров'я населення. Зазначено, що в світі досягнуто певних успіхів у протидії захворюваності та поширеності соціально значущих інфекційних захворювань зусиллями державних і громадських інституцій, а в Україні динаміка рівнів захворюваності, поширеності та смертності від хвороб не завжди відповідає загальносвітовим тенденціям, а в рейтингу регіонів України за рівнями захворюваності й поширеності на соціально значущі інфекційні захворювання провідні місця стабільно займали Миколаївська, Одеська та Херсонська області.

Автор розкриває зміст державної політики і стратегій, спрямованих на попередження й подолання соціально значущих інфекційних захворювань в Україні на усіх рівнях державного управління. Результати теоретичного аналізу, що був проведений дисертантом, підтверджують, що активна міграція населення, збільшення кількості осіб з девіантною поведінкою, соціальна дезадаптація, недостатній рівень економічного розвитку, військові події, недостатнє державне фінансування медицини та соціальної сфери є та залишаються важливими передумовами для подальшого ускладнення епідемічної ситуації з соціально значущими інфекційними захворюваннями в Україні, зокрема, в південних регіонах.

Отримані дисертантом результати аналізу підтвердили актуальність проблеми соціально значущих інфекційних захворювань в світі та зокрема, в Україні, а також недосконалість організації превенції та протидії зазначеним хворобам, наявність соціальних детермінант, що їх обумовлюють, як і доцільність подальшого проведення дослідження з метою медико-соціального обґрунтування, розробки та впровадження концептуальної функціонально-організаційної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання.

Визначення невирішених і проблемних питань з досліджуваної теми дало змогу дисертанту конкретизувати завдання, визначити об'єкт і предмет дослідження.

У другому розділі *«Програма, матеріали, методи та обсяги дослідження»* представлені загальна характеристика методології, програми та етапів дослідження, детально описана послідовність досліджень, методи та джерела інформації. При розробці програми автором враховувались методичні принципи її створення: системність, комплексність, валідність даних, наступність, практична значущість результатів. Програма дослідження передбачала його реалізацію у шість організаційних етапів з охопленням за різними показниками періоду 2006–2018 рр. З метою комплексної оцінки показників захворюваності, поширеності та смертності населення, обумовлених соціально значущими інфекційними захворюваннями, в роботі використовувалась методика Полякова-Малинського.

Застосована в розділі методологія проведення дослідження верифікує його високий науково-методичний рівень. Це дозволило автору отримати репрезентативні результати, що покладено в основу обґрунтування концептуальної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання.

У третьому розділі *«Аналіз епідемічної ситуації щодо соціально значущих інфекційних захворювань в Миколаївській, Одеській та Херсонській областях України»* дисертант на підставі комплексного аналізу особливостей епідемій соціально значущих інфекційних захворювань в

Миколаївській, Одеській та Херсонській областях робить висновки про їх неоднозначність, але разом з тим і про наявність в цілому несприятливих тенденцій у короткостроковій (до 2022 року) перспективі.

Показано, що за рівнями захворюваності, поширеності та смертності від хвороб, пов'язаних з ВІЛ/СНІД, впродовж 2006-2018 рр. Одеська, Миколаївська, Херсонська області займали відповідно 1, 3 та 7 рангові місця, від туберкульозу – 1, 2, 5, за рівнем поширеності вірусних гепатитів В та С впродовж 2006-2017 рр. – 1, 2, 11, а ІПСШ – 4, 6, 17, що засвідчило високу напруженість епідемічної ситуації в цих регіонах

Позитивне враження залишив ілюстративний матеріал розділу – таблиці та рисунки, а також достатньо обґрунтовані прогнози захворюваності та смертності, що базувались на підставі аналізу не тільки інтенсивних показників, але й кореляційно-регресійних зв'язків.

У четвертому розділі *«Організація медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання в Миколаївській, Одеській та Херсонській областях у 2006-2016 роках»* наведено результати системного медико-соціального аналізу стану організації системи надання профілактичної допомоги та протидії соціально значущим інфекційним захворюванням програмно-цільовим методом на регіональному рівні. Автором зазначено, що організація надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання регулювалася на державному, регіональному та місцевому рівнях програмно-цільовим методом. Встановлено, що суттєвою проблемою на шляху досягнення цільових показників в регіонах дослідження став брак фінансування запланованих заходів: виконання Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу у 2014-2018 роках з державного бюджету забезпечувалося на 87,6 %, з місцевих бюджетів – на 39,2 %, а програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2012—2016 роки – в середньому на 83,4 %.

Аналізуючи ступінь виконання регіональних програм з протидії захворюванню на туберкульоз, ВІЛ-інфекцію/СНІД, ІПСШ та хронічні вірусні гепатити, дисертант зазначив, що неповний обсяг виконання програмних

заходів вплинув на рівні захворюваності та поширеності соціально значущих інфекційних захворювань.

Автором були розроблені спеціальні опитувальники для пацієнтів з коінфекцією ВІЛ/ПСШ, які взяли участь у соціологічному опитуванні. Аналізуючи відповіді респондентів, дисертантом зроблено висновки про їхній низький рівень задоволеності медичною допомогою за критеріями її якості.

У п'ятому розділі *«Медико-соціальне обґрунтування та розробка концептуальної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання»* автором, ґрунтуючись на результатах проведеного системного теоретичного аналізу впливу соціально значущих інфекційних захворювань на здоров'я населення, державної політики та реалізованих вітчизняних стратегій, рекомендації експертів ВООЗ та результатах власного дослідження, розроблено концептуальну функціонально-організаційну модель системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання регіонального рівня.

Дисертантом запропонована концептуальна модель системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання, що характеризується соціальною спрямованістю, іноваційністю, застосуванням інструментів сучасного менеджменту (програмно-цільове бюджетування) та залученням громади, суспільства, держави, сфери охорони здоров'я до вирішення нагальної проблеми громадського здоров'я – профілактики та протидії соціально значущим інфекційним захворюванням.

У шостому розділі *«Впровадження концептуальної функціонально-організаційної моделі системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання та оцінка її ефективності»* дисертантом показано, що впровадження інноваційних і удосконалених наявних елементів моделі відбувалось на державному, регіональному та місцевому рівнях, зокрема, на рівні органів управління та закладів охорони здоров'я Одеської області як такої, де найбільш високі рівні захворюваності, поширеності серед населення соціально значущих інфекційних захворювань та смертності від пов'язаних з ними хвороб. Впровадження основного

інноваційного елементу концептуальної моделі – обласного центру профілактики й протидії соціально значущим інфекційним хворобам – знайшло своє втілення у КНП «Одеський обласний центр соціально значущих хвороб» Одеської обласної ради».

Обґрунтована та впроваджена концептуальна функціонально-організаційна модель системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання високо оцінена двадцятьма чотирма кваліфікованими експертами – від $4,6 \pm 0,6$ до $4,8 \pm 0,5$ балів залежності від елементів, що піддавались оцінці – за 5-бальною шкалою, що з урахуванням медичної, соціальної та економічної ефективності дозволяє рекомендувати її для впровадження в інших регіонах України.

За результатами дисертаційного дослідження пошукувачем сформульовано 12 **висновків**, що в достатній мірі є обґрунтованими і аргументованими, базуються на фактичному матеріалі, відповідають меті і завданням дослідження, відображають зміст результатів, отриманих в ході виконання роботи.

Результати роботи можуть бути використані для доповнення теорії соціальної медицини у навчально-методичній, науковій та популярній літературі, у енциклопедичних та довідкових виданнях, при написанні монографій.

Оцінка ідентичності змісту автореферату і основних положень дисертації. Автореферат за змістом повністю відповідає основним положенням дисертації, оформлений відповідно вимогам МОН України.

Відповідність паспорту спеціальності. Дисертаційна робота відповідає паспорту спеціальності 14.02.03 - соціальна медицина. Тема докторської дисертації не повторює тему кандидатської дисертаційної роботи.

Дисертація написана державною мовою, матеріал викладений послідовно та структуровано.

При виконанні опоненції дисертаційної роботи ознак, що свідчили б про наявність плагіату, не виявлено.

Принципові зауваження до методології проведення дисертаційного дослідження та оформлення відсутні.

При загальній позитивній оцінці роботи, наявні зауваження що стосуються поодиноких випадків представлення в тексті дисертації прогнозних показників без вказівки помилки відхилення від середнього їх значення.

Наявні поодинокі випадки цитованої літератури, давністю понад 10 років.

Оцінюючі якість надання медичної допомоги представникам ключових груп населення, в дисертаційному дослідженні була наведена думка пацієнтів/отримувачів медичної допомоги. Для більш повної оцінки доступності і якості допомоги цікаво було б також вивчити думку фахівців та керівників закладів охорони здоров'я.

Крім виказаних зауважень і побажань, виникли наступні дискусійні запитання до здобувача, які потребують уточнення:

1. В чому полягає інтегрована складова медичної допомоги?
2. Чи вважаєте Ви за необхідне проводити додаткову підготовку медичних працівників для більш ефективного їх залучення до надання допомоги та послуг в складі основного іноваційного елемента концептуальної моделі – обласного Центру профілактики й протидії соціально значущим інфекційним захворюванням?
3. Яка на Вашу думку має бути наукова складова обласного Центру профілактики й протидії соціально значущим інфекційним захворюванням?
4. Які зміни ефективності медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання супроводжуватимуть застосування запропонованої Вами моделі на регіональному рівні?

Зазначені запитання, що виникли під час опоненції, не знижують загальної позитивної оцінки дисертації та її науково-практичної цінності.

ВИСНОВОК

Дисертація Талалаєва Костянтина Олександровича «Медико-соціальне обґрунтування концептуальної моделі системи надання медичної

допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання», представлена на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук, є самостійно виконаними, комплексними, завершеними науковими дослідженнями, в якому сформульовані та обґрунтовані наукові положення, що містять нове рішення актуальної проблеми соціальної медицини - удосконалення системи надання медичної допомоги хворим на соціально значущі інфекційні захворювання шляхом наукового обґрунтування концептуальної функціонально-організаційної моделі її надання на принципах міжсекторального та мультидисциплінарного пацієнт-орієнтованого підходів.

Робота беззаперечно має суттєву теоретичну та практичну значущість, за своєю актуальністю, обсягом проведених наукових досліджень та впровадження в охорону здоров'я України, достатнім висвітленням та апробацією результатів відповідає вимогам п. 10 "Порядку присудження наукових ступенів", затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 р., № 1159 від 30.12.2015 р. № 567 від 27.07.2016 р., № 943 від 20.11.2019 р. та № 607 від 15.07.2020 р.), а її автор Талалаєв Костянтин Олександрович заслуговує на присудження вченого ступеня доктора медичних наук за спеціальністю 14.02.03 - соціальна медицина.

Опонент:

доктор медичних наук, професор

Валерій Піщиков

Підпис професора Валерія Піщикова засвідчую:

Керівник Секретаріату роботи з персоналом

та організаційного забезпечення діяльності

керівника державної служби

Артем Сусков